

Берченко, Г. В. Розвиток учення про конституцію: теорія і практика / Г. В. Берченко // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 6-13.

У статті розглянуто історичний розвиток учення про конституцію та відповідну державно-правову практику ухвалення перших писаних конституцій. Констатується, що в літературі постійно точаться дискусії про те, коли саме в світі з'явилися перші конституції. а також хто із самого початку звернувся до поняття конституції в доктринальному розумінні, описуючи відповідне вже існуюче поняття або ж пропонуючи запровадити конституцію як певну ідеальну модель на практиці. Дискусійним є співвідношення конституції й основного закону, сучасного змісту конституції як державно-правового явища. Робиться висновок про те, що вчення про конституцію формувалося поступово, еволюційно. Конституцію почали сприймати як державний устрій або форму правління, не відразу ототожнюючи її з окремим писаним формальним джерелом із відповідною назвою. Паралельно розвивалося вчення про основні закони, під якими розумілися саме норми і правила, хоч їхня форма могла бути різною. Термін «конституція» часто розумівся як «державний устрій» (Г. Геґель, Ш. Монтеск'є). Натомість у Ваттеля конституція чи не вперше використовується у формальному значенні. Поступово формується вчення про конституцію, а також починається практика ухвалення писаних конституцій (актів із відповідною назвою). Ідея конституції поступово стала ґрунтуватися на вченні про основні закони (fundamental law). Робиться висновок про те, що до появи конституцій у формальному значенні особливо важливо наголосити на її ґенезі – вона виросла з матеріального значення, будучи доповненою на певному історичному етапі значенням формальним. Щодо формальних конституцій, то традиційно першими вважаються Конституція США 1787 р., Франції 1791 і Польщі 1791 р. (офіційно мала назву Ustawa Rzadowa, або ж «Закон урядовий»). Водночас досить багатою на конституційні акти є історія американських штатів, у яких уперше і був використаний термін «конституція» для позначення саме писаного формального джерела.

Мохончук, Б. С. Правове регулювання передвиборчої агітації в Україні: на межі вільних виборів, свободи вираження поглядів і правової визначеності (поняття, правовий режим, обмеження щодо місць, форм і засобів) / Б. С. Мохончук, А. К. Бінус // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 14-31.

У статті досліджено питання правового регулювання передвиборчої агітації в контексті новел Виборчого кодексу України, зокрема її поняття, правовий режим, обмеження щодо місць, форм і засобів проведення. Авторами проаналізовано міжнародні стандарти (ратифіковані міжнародні договори, рекомендації та звіти Європейської комісії за демократію через право, Організації з безпеки і співробітництва в Європі тощо) та законодавче регулювання агітації у зарубіжних країнах (зокрема, таких як Польща, Литва, Латвія, Естонія, Молдова, Чехія, Канада та ін.). Розкрито особливості правового режиму передвиборчої агітації, а також взаємозв'язки між правом на свободу вираження поглядів і принципом вільних виборів. Наголошено на необхідності забезпечення повноти та правової визначеності законодавчого регулювання обмежень агітаційної діяльності під час застосування загальнодозвільного типу правового регулювання, який використовується в Україні. Проаналізовано поняття передвиборчої агітації крізь призму її ключових ознак – мети та об'єкта. Запропоновано під час ідентифікації мети певної діяльності як агітаційної здійснювати комплексний і контекстний аналіз її спрямованості (спонукання голосувати або не голосувати) і не обмежуватись формальним встановленням окремих ознак, передбачених у Виборчому кодексі України. Автори вивчають проблеми «дочасної» та «прихованої» передвиборчої агітації, надають пропозиції щодо їх розв'язання. У роботі розглянуто питання юридичної відповідальності (адміністративної та кримінальної) за вчинення підкупу виборців, запропоновано шляхи розмежування правомірної поведінки від протиправної в разі поширення «брендованої агітаційної продукції» та вдосконалення законодавчого регулювання граничної вартості останньої. Наголошено на проблемах правової визначеності під час застосування окремих обмежень щодо передвиборчої агітації, обґрунтовано доцільність встановлення заборони на її проведення в закладах освіти, визначено можливі шляхи уніфікацій норм виборчого та законодавства про адміністративну відповідальність, а також надано пропозиції з розширення переліку об'єктів, на яких забороняється розміщення агітаційних матеріалів.

Панкевич, О. З. Застосування Європейської конвенції про захист прав людини й основоположних свобод і практики Страсбурзького суду в конституційному судочинстві України (спроба статистичного аналізу) / О. З. Панкевич // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 32-41.

Стаття присвячена статистичному аналізу динаміки і тенденцій використання європейських стандартів людських прав у конституційному судочинстві України. Особлива увага приділена видам використовуваних стандартів і ступеню деталізації посилань на них у практиці Конституційного Суду України. Проведений аналіз показав, що за всю історію функціонування Конституційного Суду України (станом на 1 липня 2020 р.) майже в кожному п'ятому з його рішень (72 з 376) наведено

посилання на Конвенцію про захист прав людини й основоположних свобод та/або практику Європейського суду з прав людини (якщо врахувати окремі думки суддів Конституційного Суду України, то загальна частка таких посилань становитиме вже 31,11 %). Здійснено класифікацію рішень вітчизняного органу конституційної юрисдикції, у яких містяться посилання на Конвенцію про захист прав людини й основоположних свобод і практику Європейського суду з прав людини. Зокрема, представлено авторський варіант класифікації таких рішень за характером (формою) використання Конвенції та практики Страсбурзького суду. Наголошено, що здебільшого застосування у своїй діяльності згаданих міжнародних джерел як аргументів для мотивування власних рішень Конституційний Суд України використовує найбільш повну і, так би мовити, найбільш досконалу (принаймні з формального погляду) форму – посилання на конкретну статтю Конвенції та на конкретне рішення Європейського суду з прав людини з викладом правової позиції: на сьогодні існує 47 таких посилань: 33 – у рішеннях, 14 – в окремих думках суддів Конституційного Суду України. Надалі, безумовно, потребує окремої прискіпливої уваги не тільки формальний, а й змістовий аспект використання Конвенції і практики Страсбурзького суду в актах Конституційного Суду України. Саме такий аналіз дасть змогу виявити «якість» звернення до згаданих міжнародних джерел і релевантність посилань на них.

Васечко, Л. О. Проходження державної служби: умови та гарантії / Л. О. Васечко, А. А. Василенко // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 42-49.

Стрімкий розвиток суспільних відносин, реформи у сфері публічної служби зумовлюють актуальність дослідження питань проходження державної служби. Незважаючи на те, що в стратегічному плані інтереси держави, суспільства й особистості в забезпеченні сприятливих умов для кар'єрного зростання є спільними, у реальному житті на шляху службового просування державних службовців трапляється чимало перешкод, що істотно стримують професійно-кваліфікаційний і професійно-посадовий розвиток службовців. Автори зауважують, що вибір виду зайнятості для особи досить часто першочергово пов'язаний із тими благами, які зможе отримати працівник у результаті своєї трудової діяльності. Тому в період реформ, якісних перетворень у сфері державної служби важливо забезпечити гарантії та права, які мають державні службовці для мотивації продовження службової кар'єри високопрофесійними спеціалістами. Як позитивний приклад збереження прав і гарантій законодавцем в умовах реформування інституту державної служби розглядається ситуація, коли час проходження військової служби включають до стажу служби в органах місцевого самоврядування під час визначення права посадової особи місцевого самоврядування на додаткову оплату за відпустку. Інше питання – можливість виникнення непорозуміння у процесі правозастосування, однак це питання може бути розв'язано в судовому порядку. Державна служба в Україні є невіддільним атрибутом української державності. Це вимагає неухильного дотримання законодавства в цій сфері відносин – як щодо порядку вступу на державну службу, так і її проходження та припинення. Але одним із найважливіших напрямів підвищення ефективності державної служби є розроблення і впровадження механізмів, що забезпечують результативність професійної діяльності державних службовців. Водночас важливим завданням держави є забезпечення стабільних гарантій правового статусу державних службовців, а отже – створення умов для можливості відбору висококваліфікованих амбітних службовців, які здатні якісно та ефективно виконувати покладені на них обов'язки.

Гуцуляк, О. І. Правове регулювання обов'язкової вакцинації як засобу забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя / О. І. Гуцуляк // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 30-61.

У статті обґрунтовано необхідність встановлення балансу між індивідуальним правом (інтересом) особи відмовитися від імунопрофілактики шляхом щеплень і загальним правом (інтересом) суспільства, інших осіб на безпеку, охорону здоров'я, санітарно-епідемічне благополуччя. Розкрито поняття й уточнено зміст права на санітарно-епідемічне благополуччя. Проаналізовано можливі моделі правового регулювання вакцинації та зроблено висновок, що з огляду на міжнародні стандарти та правову природу вакцинопрофілактики як медичного втручання примусова вакцинація не є прийнятною. Натомість варто розглянути імунопрофілактику як умову доступу до певних видів роботи та форм освіти. Доведено, що заборона на відвідування закладів освіти нещепленим дітям не є дискримінацією або порушенням права на освіту. Обґрунтовано необхідність уточнення нормативної вимоги надати інформацію про проведення щеплень як умови вступу до закладів освіти через недосконалість сучасної нормативно-правової регламентації вказаного правила та з метою забезпечення «колективного імунітету» як засобу превенції поширення інфекційних захворювань у дитячих колективах, а отже захисту дітей з реальними медичними протипоказаннями до вакцинації. Запропоновано оновити законодавство у сфері громадського здоров'я, проголосивши державну політику визнання вакцинації сучасним інструментом боротьби цивілізованого суспільства з інфекційними захворюваннями. Доведено, що це відповідатиме й міжнародним зобов'язанням України, зокрема взятим згідно з Угодою про асоціацію з ЄС. Рекомендовано закріпити механізми, які виключають або мінімізують випадки підробки медичних

довідок про щеплення (удосконалення електронних інструментів, зокрема електронної медичної картки), а також посилити відповідальність як стосовно медичних працівників, які видають фальшиві довідки, так і батьків, що їх використовують. Автор пропонує встановити відповідальність за поширення неправдивої інформації про вакцинацію та її наслідки в соціальних мережах, ЗМІ.

Мороз В. П. Можливість захисту прав платника податків у разі застосування принципу належної обачності через механізм *ex post facto* / В. П. Мороз // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 62-66.

Стаття присвячена питанням розвитку податкового законодавства та місця в ньому принципу належної обачності, а також можливості зворотної дії в часі норм Податкового кодексу України щодо застосування принципу належної обачності. У межах статті досліджено поняття податкового адміністрування, проблематику податкового адміністрування в Україні, досліджено систему податкового законодавства, визначено сутність принципу належної обачності, встановлено місце принципу належної обачності в системі податкового адміністрування, його місце в податковому законодавстві України, проаналізовано проблеми застосування принципу належної обачності та перспективи розвитку вітчизняного законодавства з метою уникнення наявних ризиків застосування принципу належної обачності, а також досліджено можливість зворотної дії в часі норм Податкового кодексу України щодо застосування принципу належної обачності. У межах статті встановлено, що суть принципу (доктрини) належної обачності полягає в тому, що платник податку – покупець не несе відповідальності у вигляді позбавлення права на податковий кредит або витрати за податкові зловживання свого постачальника або його контрагентів тільки в разі, якщо він проявив належну обачність та обережність і йому не було відомо про зловживання своїх контрагентів. Водночас проаналізовано законодавчу новелу, якою закріплено, що особа вважається винною в скоєнні правопорушення, якщо в установленому законом порядку буде встановлено, що така особа мала можливість для дотримання правил і норм, за порушення яких Кодексом передбачена відповідальність, але не вжила достатніх заходів для їх дотримання. Також досліджено критерії відповідальності платника податків за порушення принципу належної обачності, згідно з якими є умисними в разі, якщо існують підтверджені контролювальним органом обставини, які свідчать, що платник удавано, цілеспрямовано створив умови, які не можуть мати іншої мети, крім як невиконання або неналежне виконання вимог, встановлених Податковим кодексом та іншим законодавством, контроль за яким покладено на контролювальні органи. Ба більше, обґрунтовано висновок, що з урахуванням поліпшення становища платника податків ця законодавча новела може мати зворотню дію в часі.

Уманська, А. О. Інтернаціоналізація державного управління у сфері вищої освіти / А. О. Уманська // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 67-76.

Стаття присвячена проблемі інтернаціоналізації державного управління у сфері вищої освіти. Автором зроблено спробу визначити її переваги та хиби, а також визначитись із завданнями створеного інституту державно-громадського управління. Пропонується визначення інтернаціоналізації вищої освіти як процедури втілення систематичної інтеграції міжнародного складника в освітній напрям країни та можливість держави конкурувати в новій глобальній економіці. Акцентується увага на тому, що українська освіта має авторитет на міжнародному ринку праці, спостерігається активний рух до європейської інтеграції та спроби відповідати сучасним європейським стандартам. Водночас процес інтернаціоналізації вищої освіти в Україні не має належної підтримки з боку держави, оскільки політика нашої країни спрямована на досягнення й реалізацію інших цілей. Це і є основною причиною неналежного забезпечення якості та стандартизації вищої освіти відповідно до міжнародних вимог. Отже, проблема інтернаціоналізації вищої освіти залишається нерозв'язаною, а механізм впровадження та реалізації інновацій у сфері вищої освіти не застосовується в повному обсязі. Інтернаціоналізація вийшла за межі освітнього простору та міжкультурного обміну, ставши категорією міжгалузевою, що охоплює та зумовлює економічні, геополітичні, правові, гуманітарні та інші аспекти, які безпосередньо впливають на національну, регіональну та міжнародну політику і стратегію. Тому формування збалансованої національної державної політики інтернаціоналізації вищої освіти й створення на цій основі ефективної стратегії державного управління інтернаціоналізацією освіти нині є чи не найбільш актуальним завданням для України.

Кльопова, І. Г. Еволюція міжнародно-правового регулювання співробітництва держав-членів Європейського Союзу у сфері стандартизації та сертифікації органічної сільськогосподарської продукції / І. Г. Кльопова // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 77-85.

Стаття присвячена дослідженню еволюції міжнародно-правового регулювання ринку органічної сільськогосподарської продукції. У межах дослідження розглянуто історію становлення органічного господарства як окремої галузі сільського господарства та досліджено становлення правового регулювання зазначеної галузі. Зауважено, що вагомим чинником у розвитку правового регулювання сфери органічної продукції став щораз більший попит серед покупців на органічні

товари. Зазначено, що до розроблення правової бази регулювання органічного ринку призвело бажання покупців знати, що вони купують під маркою «органічний», а також існування численних перешкод для вільного руху продукції. Вказано на вагомий внесок фермерських об'єднань на початковому етапі становлення нормативного регламентування органічного ринку. Виокремлено роль міжнародних організацій у становленні правового регулювання ринку органічної сільськогосподарської продукції. Окрім того, проаналізовано генезис міжнародно-правових актів, що регулюють ринок органічної сільськогосподарської продукції в межах ЄС. Зазначено наявність міжнародної системи гарантування органічної продукції та наголошено на її динамічному характері в межах ЄС. Зауважено, що формування органічної гарантійної системи в межах ЄС нині не завершено, ця система постійно розвивається й удосконалюється. Встановлено, що важливим чинником удосконалення та змін правового регулювання ринку органічної сільськогосподарської продукції є постійний аналіз практичної реалізації закріплених положень. Наголошено, що під час створення власних стандартів інституції ЄС взаємодіють із міжнародними організаціями. Зазначено, що останнім правовим актом, ухваленим у межах органічної гарантійної системи став Регламент Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу № 2018/848 від 30 травня 2018 р. «Про органічне виробництво та маркування органічної продукції та скасування Регламенту Ради ЄС № 834/2007», що набуде законної сили з 1 січня 2021 р. Наголошено на надзвичайній важливості правового регулювання органічної системи гарантування в межах ЄС для розвитку ринку органічної сільськогосподарської продукції не тільки в ЄС, а й у всьому світі.

Антонюк, А. Б. Досудова доповідь щодо неповнолітнього: проблемні аспекти / А. Б. Антонюк, Б. В. Андрощук, К. В. Горобченко // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 86-92.

Стаття присвячена характеристиці складання досудової доповіді щодо неповнолітнього, термінів, визначених на подання до суду досудової доповіді, запровадження відповідальності працівника органу пробації, а також навчання працівників органу пробації. Здійснено аналіз завдань та прав працівника органу пробації, а також самої неповнолітньої особи, щодо якої складається досудова доповідь. Визначено, що для отримання повної, достовірної інформації про неповнолітнього задля подання досудової доповіді до суду необхідно забезпечити достатній термін для підготовки та складання досудової доповіді. Оскільки досудова доповідь є важливим інструментом для об'єктивного ухвалення судом рішення про вид і міру покарання під час ухвалення обвинувального вироку суду. Саме досудова доповідь надає суду повну й обґрунтовану інформацію про особу обвинуваченого. Досудова доповідь акцентує увагу на особистості обвинуваченого, а не на злочині, який він скоїв. Важливим елементом під час складання досудової доповіді є контакт із неповнолітнім, який дасть змогу виявити девіантну поведінку та шляхи виправлення такої особи, а також навчання працівників пробації як важливі фактори виявлення можливих відхилень. Акцентує увагу на проблемах і потребах, відображаючи відомості про фактори, що спричинили скоєння ним злочину, та його поведінку. Стверджується, що для уникнення затягування процесу під час неподання або не своєчасного подання досудової доповіді необхідно передбачити відповідальність працівника пробації. Метою статті є огляд й упорядкування сформованих за визначеними критеріями в доктрині кримінального права напрямів та підходів до визначення поняття досудової доповіді, термінів складання досудової доповіді щодо неповнолітньої особи, досліджуються основні проблемні питання щодо термінів складання доповіді, навчання працівників пробації та відповідальності, а також викладення власного бачення щодо розв'язання таких проблем, а саме шляхом нормативно-правового врегулювання терміну складання досудової доповіді щодо неповнолітньої особи та закріплення відповідальності працівника органу пробації.

Драчевський, Є. Ю. Про підстави декриміналізації зайняття гральним бізнесом / Є. Ю. Драчевський // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 93-100.

У статті здійснено комплексне дослідження підстав декриміналізації такого виду діяльності, як зайняття гральним бізнесом, за результатами чого здійснено спробу надати науково обґрунтований висновок щодо соціальної зумовленості ухвалення відповідного рішення вітчизняних парламентаріїв. Посилаючись на загальнотеоретичні положення кримінально-правової доктрини, доведено, що підставою оновлення первинної редакції статті 203-2 Кримінального кодексу України, яка і призвела до декриміналізації значного масиву передбачених нею діянь, стало віднесення відповідного, раніше забороненого регульовальним законодавством, різновиду поведінки – зайняття гральним бізнесом – до законних видів діяльності, які можуть здійснюватися за умови дотримання встановлених Законом України від 14 липня 2020 р. «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» вимог та обмежень.

Водночас аргументовано, що ухвалене в 2009 р. рішення про абсолютну заборону грального бізнесу в Україні не було об'єктивно зумовленим, а його ухвалення передусім варто пов'язувати з конкретною подією – пожежею в залі гральних автоматів мережі «Метро-Джекпот» у м. Дніпропетровськ, яка й виступила каталізатором ухвалення спочатку Закону України від 15 травня 2009 р. «Про заборону грального бізнесу в Україні», а далі – і Закону України від 22 грудня 2010 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про

заборону грального бізнесу в Україні», набрання чинності яким і призвело до доповнення Кримінального кодексу України статтею 203-2. Зважаючи на це, констатується, що головною підставою для ухвалення Закону від 14 липня 2020 р. та подальшої декриміналізації значного масиву діянь, про які йшлося в первинній редакції статті 203-2 Кримінального кодексу України, стала помилка у проведеній раніше криміналізації, пов'язаній з ухваленням Закону від 15 травня 2009 р., підхід якого щодо регульованих ним суспільних відносин вичерпав себе, є неефективним та не відповідає ані сучасним підходам у цій галузі, ані європейським тенденціям свободи підприємницької діяльності.

Кирбят'єв, О. О. Особливості вини у складі злочину, передбаченого ст. 347 Кримінального кодексу України / О. О. Кирбят'єв // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 101-109.

Актуальність статті полягає в тому, що Конституція України проголосила, що захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього українського народу. Забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом. Таке положення Основного Закону свідчить про те, що забезпечення належного функціонування суспільства є першочерговим завданням самих її членів, які мають не тільки права, а й певні обов'язки. Єдина згадка про правоохоронні органи в Конституції України свідчить про їхню роль у забезпеченні державної безпеки. Водночас неможливо громадянам України реалізовувати свої права, забуваючи про обов'язки – це призвело до кризи поваги до влади, а у випадку працівників правоохоронних органів – неможливості належного виконання ними своїх професійних обов'язків. У статті досліджено особливості вини у складі злочину, передбаченого ст. 347 КК України. Додатково аргументовано, що злочин, передбачений ст. 347 КК України, належить до умисних. У разі, якщо суб'єкт кримінального правопорушення помилився й, бажаючи знищити майно працівника правоохоронного органу або його близьких родичів, знищив або пошкодив майно сторонньої особи, його дії кваліфікуються за сукупністю – за замах на знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу або його близьких родичів, а також за фактичне знищення або пошкодження майна чужої особи (відповідна частина ст. 194 КК України). З'ясовано, що вина у складі кримінального правопорушення, передбаченого ст. 347 КК України, може бути виражена як у виді прямого, так і непрямого умислу. Крім того, здається, що протиріччя існують навіть усередині останнього погляду, тому що спочатку вказується, що умисна форма вини в цьому злочині може характеризуватись прямим або непрямим умислом, а потім наголошується на тому, що винний у цьому суспільно небезпечному діянні свідомо бажає знищити або пошкодити майно, а не допускає таку можливість.

Лугіна, Н. А. Рецидивна злочинність у Китаї / Н. А. Лугіна, А. О. Кравченко, А. С. Кубишина // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 110-116.

Стаття присвячена висвітленню однієї з гостросоціальних тем, а саме рецидивної злочинності, яка є дуже важливою та актуальною на сьогодні. Проте для того, щоб найкращим чином розширити знання про цей вид злочинності, необхідно звернутись до законодавства зарубіжних країн. Рецидивна злочинність є однією з найбільш небезпечних форм прояву злочинної поведінки не тільки для України, а й для всього світу. Вона найбільш повною мірою відображає ефективність і всі огріхи політики держави, кримінального законодавства, реалізації кримінально-правових відносин, соціального благополуччя суспільства, дієвості кримінально-виконавчих інститутів тощо. Питання запобігання рецидивній злочинності посідає домінуюче місце в наукових дослідженнях учених-кримінологів. Звернення до практики запобігання, профілактики, підходів до визначення рецидивної злочинності та призначення покарань у зарубіжних країнах загалом є дуже корисним досвідом. Можна впровадити до свого законодавства дієві засоби боротьби з рецидивною злочинністю, успішні заходи суспільного контролю, звернути увагу, які саме покарання є більш ефективними в запобіганні такій злочинності тощо. Китайська Народна Республіка є країною з одним із найнижчих рівнів рецидивної злочинності. Низького рівня цього виду злочинності в Китаї було досягнуто за допомогою наявності сурових покарань для рецидивістів, виправлення їхньою працею та забезпечення з боку держави повноцінного процесу ресоціалізації таких осіб. Враховуючи те, що правова система Китаю суттєво відрізняється від правових систем європейських країн, серед яких є і Україна, то це збільшує інтерес до засобів боротьби з рецидивом, які є досить незвичними для країн Європи. Саме тому дослідження рецидивної злочинності в Китаї є досить актуальною темою для наукових досліджень. Зроблено висновок, що законодавство Китаю є дуже схожим із законодавством України щодо рецидиву. Сам факт вчинення нового кримінального правопорушення, наявність судимості за попереднє кримінальне правопорушення та давність рецидиву – це своєрідні домінуючі елементи рецидиву злочинів, які характерні для кримінального законодавства більшості країн, до яких входить Україна та Китай. Головною особливістю законодавства КНР є порядок відбування покарань правопорушниками, що є досить ефективним, і, на нашу думку, Україна може цілком імплементувати

у своє законодавство принципи такої системи відбування покарань, що є досить дієвою у профілактиці поширення рецидивної злочинності.

Меркулова, Ю. В. Колізії в українському законодавстві щодо злочинів, скоєних проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи / Ю. В. Меркулова, М. А. Даніч // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 117-124.

У статті аналізуються питання стосовно проблеми, пов'язаної з вибором методів примусового впливу на осіб, які скоїли злочини сексуального характеру щодо дітей згідно із законодавством України та медичними нормативами. Це питання гостро постає перед державою, адже діти сьогодні є однією з найбільш вразливих і незахищених категорій населення. Такі злочини, особливо ті, що набувають розголосу, підбурюють суспільство, провокують спроби самосуду. Тим паче, що саме такі злочини деморалізують наступне покоління, впливають на формування моральних цінностей. Ще однією серйозною проблемою є те, що майже немає статистики про людей із розладом сексуального збачення у формі педофілії, які ніколи не скоювали злочини проти дітей, хоча існування такої категорії, на думку багатьох авторів, не викликає сумнівів. Також майже немає жодної інформації про справжню поширеність цієї девіації. Автори статті, аналізуючи проблему, наголошують на тому, що проведений аналіз українського законодавства дає підстави стверджувати, що на сьогодні в країні не має уявлення про те, як здійснювати вплив на осіб із розладом сексуальної переваги у вигляді педофілії з метою виправлення та перевиховання. На нашу думку, було б доцільно посилити строки покарання в статтях 155 та 156 ККУ та передбачити подальше лікування у психіатричному закладі або госпіталізацію до психіатричного закладу зі звичайним наглядом. Законопроект № 0887, у якому пропонується запровадити добровільну хімічну кастрацію, не знайшов бажаної кількості позитивних відгуків. Помилки в кваліфікації таких злочинів можна мінімізувати тільки в разі максимальної оптимізації законодавчого регулювання у визначенні та характеристиці злочинів проти сексуальної свободи та недоторканості неповнолітнього. До того ж запровадження єдиного реєстру злочинців, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи, справді є дуже цікавою та інноваційною ідеєю в Україні, але, на жаль, цей реєстр і досі розробляється.

Скрипник, Д. О. Поняття та особливі ознаки правових позицій Верховного Суду в кримінальному провадженні / Д. О. Скрипник // Публічне право. – 2020. – № 4. – С. 125-131.

У статті досліджується сутність правових позицій Верховного Суду в кримінальному провадженні. Констатується наявність не фундаментальних наукових досліджень цього явища в Україні. Обґрунтовується необхідність встановлення правової природи правових позицій Верховного Суду в кримінальному провадженні для їх правильного обрання та застосування іншими судами під час здійснення правосуддя. Автором проведено аналіз точок зору вчених щодо особливостей правових позицій найвищого суду. Проаналізовані визначені іншими науковцями поняття та ознаки правових позицій найвищого судового органу в теорії права, у кримінальному провадженні. Визначено авторські позиції щодо встановлених іншими вченими переліку ознак та поняття правових позицій Верховного Суду. Встановлено співвідношення таких понять, як «правові позиції» та «висновок щодо застосування норми права» Верховного Суду в кримінальному провадженні. Також у статті надано авторське визначення поняттю «правова позиція Верховного Суду в кримінальному провадженні» та виокремлено її особливі ознаки. Серед особливих ознак правової позиції Верховного Суду в кримінальному провадженні в загальному вигляді автором встановлено такі: висновок щодо застосування норм права; форма закріплення правової позиції – постанова; є остаточною та оскарженню не підлягає; правова позиція є обов'язковою. Сама правова позиція Верховного Суду в кримінальному провадженні розглядається як висновок щодо застосування норми права, викладений у постанові, який є обов'язковим для застосування всіма суб'єктами владних повноважень, що застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, який містить відповідну норму права, а також – для врахування іншими судами під час ухвалення судових рішень у таких правовідносинах. Крім того, автором, за результатами здійснення дослідження, встановлено, що правові позиції Верховного Суду в кримінальному провадженні є орієнтиром для судів інших інстанцій під час здійснення правосуддя, а їхня правова природа потребує більш фундаментальних наукових досліджень